

Przed 100 laty na łamach prasy na Śląsku Cieszyńskim pisano... (16/4/16)

Data publikacji: 16.04.2016 12:45

Stan polskiego szkolnictwa, historia oficera lotniczego z Cieszyna, a także przekręt w jednej z cieszyńskich restauracji - te i inne informacje dobiegały do czytelników gazet sprzed stu lat:

□

- Zmarła Franciszka Fasal, żona znanego fabrykanta likierów i wody sodowej w Cieszynie. Zmarła znana była ze swej gorliwej działalności w różnych towarzystwach, zajmujących się sprawami publicznej dobroczynności i hojnie popierała towarzystwo opiekujące się ubogimi dziećmi w wieku szkolnym. Z powodu swojego uprzejmego i ujmującego charakteru była ogólnie lubianą osobistością w mieście ("**Ślązak**").

- "Oficer lotniczy Alfred Schindler, pochodzący z Cieszyna, pełnił służbę lotniczą w oblężonej twierdzy Przemyśla. Cztery razy udało mu się wśród jak najtrudniejszych warunków przedostać się w powietrzu do oblężonego miasta i przynieść ważne wiadomości. Z upadkiem twierdzy odważny lotnik dostał się do niewoli rosyjskiej; umieszczono go w rosyjskiej Azji, skąd po wielu przygodach udało mu się zbiec. Następnie dostał się do Niemiec, a stąd do Austrii." ("**Gwiazdka Cieszyńska**").

- Wiadomo, że obecnie panuje powszechny brak tytoniu. Tymczasem w poszczególnych miejscach jest go pod dostatkiem, gdzie różni ludzie uprawiają z nim lichwę. W Cieszynie odkryto w przydworcowej restauracji rozgałęzione przemysłnictwo papierosami i tytoniem z Węgier. Przy rewizji skonfiskowano towar o wartości 800 koron ("**Robotnik Śląski**").

- Prawdopodobnie od 1 maja br. nastąpi nowy podział czasu letniego. Dzień rozpocznie się o jedną godzinę wcześniej, czyli 1 maja rozpocznie się już 30 kwietnia o 11 w nocy. 30 września będzie znów przedłużony o jedną godzinę. Zmiana ta ma na celu zaoszczędzenie wczesnego oświetlenia wieczorem ("**Nowy Czas**").

- "Mimo ciężkich warunków i wielu strat w poszczególnych gronach nauczycielskich, szkolnictwo polskie na Śląsku nie tylko nie upada, ale coraz widoczniej i silniej się rozwija. Według ostatniej statystyki szkół polskich było 154, wychowujących 31.000 uczniów. Jedna szkoła polska przypada na 1518 Polaków; na 1000 Polaków było 190 uczących się w szkołach polskich. Cyfra ta jest stosunkowo wielka, jeżeli zważy się, że mimo usilnych starań nie we wszystkich gminach istnieją szkoły polskie [...].

Oba gimnazja polskie, w Cieszynie i w Orłowej, oraz seminaryum nauczycielskie w Bobrku pod Cieszynem są najwyższymi uczelniami polskimi na Śląsku. Gimnazjum cieszyńskie liczy obecnie 294 uczniów, gimnazjum realne w Orłowej posiada stale rosnącą liczbę uczniów; w bieżącym roku szkolnym otwarto w nim klasę VII." ("**Nowy Czas**").

- Profile gazet:

a) "**Gwiazdka Cieszyńska**" - "Pismo poświęcone wiadomościom politycznym, nauce, przemysłowi i zabawie."

b) "**Ślązak**" - "Gazeta ludowa. Organ Śląskiej Partii Ludowej."

c) "**Robotnik Śląski**" - "Organ Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej"

d) "**Nowy Czas**" - "Pismo polityczne i ewangelicko-kościelne. Organ towarzystwa ewangelików śląskich."

[POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII](#)

PS. Wszystkich łaknących informacji i ciekawostek o historii naszego regionu, zapraszamy do odwiedzenia naszej OX-owej Skarbnicy: <http://skarbnica.ox.pl/>.

